

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)¹
OPIS PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Genetyka	
0912/UTH/WNMinoz/ST-NST/B4			Genetics	
Język wykładowy		Polski		
Rok akademicki		2021/2022		
Kierunek w zakresie		Lekarski		
Poziom studiów		Studia jednolite magisterskie		
Profil studiów		Ogólnoakademicki		
Forma studiów		Stacjonarne/Niestacjonarne		
Semestr/ semestry		V zimowy		
Przynależność do grupy zajęć		Moduł C: Nauki przedkliniczne		
Status przedmiotu		Obowiązkowy		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
		Wykład	20 h	5 ECTS
		Ćwiczenia	20 h	
		Seminarium	20 h	
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów ²	Przedmiot związany z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej w zakresie budowy i funkcji genomu ludzkiego, zróżnicowania genetycznego i ewolucji populacji ludzkich, mutagenezy oraz genetycznego uwarunkowania chorób.		5 ECTS
	z dyscypliną ³	Nauki biologiczne Nauki medyczne		4 ECTS 1 ECTS
Forma nauczania ⁴		Tradycyjna: zajęcia w siedzibie Uczelni		
Wymagania wstępne		Realizacja efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych z poprzednich semestrów studiów, w tym Biologii medycznej, Cytofizjologii, Biologii molekularnej, Biochemii, Informatyki i Biostatystyki.		
Jednostka prowadząca		Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu		
Koordynator		Prof. dr hab. Roman Zieliński		
Adres strony internetowej pjo		https://wnminoz.uniwersytetradom.pl/		
Adres e-mail, telefon koordynatora		r.zielinski@uthrad.pl		

EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

<p>Cel kształcenia:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nabycie wiedzy z zakresu genetyki pozwalającej na zrozumienie zjawiska dziedziczności i zmienności organizmów, ze szczególnym uwzględnieniem pozycji człowieka jako elementu środowiska przyrodniczego. 2. Zrozumienie roli człowieka w zachowaniu środowiska i jego zrównoważonym rozwoju. 3. Zrozumienie genetycznych uwarunkowań niektórych jednostek chorobowych u człowieka. 4. Zrozumienie wpływu środowiska na kształtowanie cech. 5. Nabycie wiedzy o nowoczesnych metodach diagnostyki molekularnej oraz umiejętności posługiwania się genetycznymi bazami danych wraz z narzędziami bioinformatycznymi w diagnostyce medycznej.
<p>Treści programowe. Wykłady⁵</p>	<p>Wykłady: 20 h prowadzonych jako 10 wykładów po 2 h. Wykłady poprzedzają ćwiczenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mapowanie genetyczne i fizyczne genomu ludzkiego. Sprzężenia genów i badania asocjacyjne. Determinacja płci. Ewolucja chromosomu Y człowieka. 2. Budowa genomu jądrowego człowieka. Metody sekwencjonowania genomu ludzkiego. Genom człowieka w bazach danych. Genom mitochondrialny. Sekwencje transpozonowe w genomie człowieka. Metylacja DNA i epigenom. 3. Transkryptom człowieka. Regulacja transkrypcji. Rodzaje RNA. Udział RNA w sygnalizacji komórkowej. Funkcja microRNA w regulacji ekspresji genów na poziomie transkrypcji. Transkryptomika. 4. Ekspresja genów u człowieka. Regulacja ekspresji na poziomie translacji. Obróbka potranslacyjna. Rodziny białek u człowieka i ich funkcje. Modelowanie białek. 5. Immunogenetyka. Struktura molekularna przeciwciał. Podstawy genetyczne struktury przeciwciał. Układ HLA. 6. Genetyka populacyjna człowieka. Prawo Hardy-Weinberga. Parametry genetyczne opisujące populację. Zróżnicowanie genetyczne populacji ludzkich. Podobieństwo genetyczne. Filogeografia. 7. Wpływ czynników środowiskowych na genom człowieka. Rozprzestrzenianie się mutacji w populacjach ludzkich. Przykłady chorób występujących w izolowanych populacjach. Ewolucyjne przyczyny chorób cywilizacyjnych. 8. Genetyka wirusów wywołujących choroby człowieka. Rola onkogenów w powstawaniu nowotworów. 9. Genetyka i epidemiologia chorób bakteryjnych i grzybiczych. Lkooporność: przyczyny i skutki. 10. Genetyka zachowania ludzkiego i jej ewolucyjne pochodzenie. Badania bliźniąt. Dziedziczenie zdolności muzycznych. Neurogenetyka. <p>Tematyka wykładów związana z działalnością naukową.</p>
<p>Treści programowe: Ćwiczenia</p>	<p>Ćwiczenia: 20 h prowadzonych jako 10 ćwiczeń po 2 h.</p> <p>Celem ćwiczeń jest poszerzenie wiedzy wykładowej oraz ćwiczenia praktyczne związane z tematyką omawianą na wykładzie, w tym analiza przypadków, demonstracja procedur laboratoryjnych.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie fragmentu mapy genetycznej człowieka. Ocena ryzyka genetycznego na podstawie markerów sprzężonych z genami, w których mutacje prowadzą do chorób genetycznych. Wykorzystanie map fizycznych w NCBI. Techniki asocjacyjne. 2. Przygotowanie wybranych genów do sekwencjonowania. Projektowanie starterów i reakcji PCR. Rozdział elektroforetyczny, elucja. Odczyt chromatogramów dla pojedynczych sekwencji. Składanie contigów dla wybranego chromosomu. Analiza fragmentów restrykcyjnych. 3. Metody analizy RNA, cDNA, RNA-seq. Grafy i tworzenie sieci genetycznych dla wybranych szlaków metabolicznych. 4. Modelowanie obróbki potranslacyjnej dla wybranych sekwencji nukleotydowych. Wykorzystanie programów w bazie ExPaSy. Modelowanie porównawcze struktury białka z wykorzystaniem programu CLUSTAL, MODELLER, oraz de novo z wykorzystaniem ROSETTA. 5. KOŁOKWIUM I z zagadnień wykładowych 1-4 oraz ćwiczeń 1-4. Analiza pytań z kolokwium. Wykorzystanie testów immunoenzymatycznych w diagnostyce medycznej. Metody elektroforezy białek. 6. Ocena parametrów genetycznych dla wybranych populacji ludzkich. Ocena zróżnicowania genetycznego i podobieństwa genetycznego na poziomie morfologicznym i sekwencji DNA. Zróżnicowanie genetyczne sekwencji transpozonowych. 7. Identyfikacja SNPs w populacjach człowieka. Symulacja rozprzestrzeniania się mutacji w populacji mendelowskiej oraz przy założeniu selekcji pozytywnej i negatywnej. 8. Identyfikacja wirusów metodami molekularnymi. Ocena skuteczności szczepionek przeciw wirusowych. 9. Epidemiologia prątka gruźlicy na podstawie analizy genu KatG. Identyfikacja szczepów lekoopornych. 10. KOŁOKWIUM II z zagadnień wykładowych 5-9 oraz ćwiczeń 5-9. Analiza pytań z kolokwium. Analiza wyników doświadczeń z wykorzystaniem bliźniąt jednojajowych. Rozkład IQ w populacji ludzkiej jako przykład cechy ilościowej. <p>Wszystkie wykłady i ćwiczenia są udostępniane na stronie https://www.matgen.pl przed terminem wykładów/ćwiczeń. Tematyka ćwiczeń związana z działalnością naukową.</p>

<p>Treści programowe: Seminaria</p>	<p><i>Seminaria: 20 h prowadzonych jako 10 spotkań po 2 h. Celem seminariów jest nauka tworzenia projektów badawczych, planowania doświadczeń oraz prezentowania ich wyników w postaci publikacji. Na pierwszym spotkaniu studenci wybierają tematykę projektu, który przygotują i przedstawią w trakcie zajęć. Kolejność realizowanych tematów podawana jest na I spotkaniu po uzgodnieniu ze studentami.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Jak przygotować dobry wniosek o grant badawczy z Unii Europejskiej? Zasady przygotowywania wniosków o finansowanie badań do programów ramowych UE, zasady oceny wniosków. Zasady pisanie publikacji do czasopism z listy IF. (Prezentacja i omówienie przez prowadzącego zajęcia).</i> <ul style="list-style-type: none"> <i>• Wybór tematyki prezentacji przygotowywanych przez studentów oraz terminów prezentacji.</i> <p><i>Studenci wybierają temat szczegółowy spośród proponowanych zagadnień.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>2. Ewolucja gatunku Homo sapiens, drogi migracji i pochodzenie populacji ludzkich. Archeogenomika.</i> <i>3. Uwarunkowania genetyczne i ewolucyjne zdrowego stylu życia. Nutrigenomika.</i> <i>4. Adaptacja populacji ludzkich do różnych warunków środowiska, w tym do środowisk ekstremalnych (np. wysokie góry).</i> <i>5. Genom człowieka: struktura, zmienność, sekwencjonowanie. Wykorzystanie danych z sekwencjonowania genomu ludzkiego w diagnostyce chorób oraz ich prewencji.</i> <i>6. Transkryptom człowieka: struktura, zmienność i wykorzystanie. Choroby związane z zaburzeniami ekspresji genów.</i> <i>7. Nowoczesne metody molekularne w diagnostyce chorób człowieka.</i> <i>8. Kultury in vitro, inżynieria embrionalna i komórki macierzyste w terapii chorób genetycznych.</i> <i>9. Rola szczepionek w zapobieganiu rozprzestrzeniania się chorób. Wykorzystanie inżynierii genetycznej do produkcji szczepionek.</i> <i>10. Terapia genowa i jej zastosowanie. Edytowanie genomu ludzkiego.</i> <i>11. Farmakogenomika: projektowanie leków dostosowanych do genotypu.</i> <i>12. Metody molekularne w medycynie sądowej.</i> <i>13. Medycyna personalizowana: korzyści i zagrożenia.</i> <i>14. Genetyka wybranych chorób dziedzicznych.</i> <i>15. Genetyka i epidemiologia wybranych patogenów bakteryjnych i wirusowych.</i> <i>16. Genetyczne podstawy cech ilościowych u człowieka (np. wzrost, IQ, zachowanie).</i> <i>17. Genetyczne podstawy chorób cywilizacyjnych: nadciśnienie, cukrzyca, otyłość, choroby neurodegeneracyjne.</i> <i>18. Genetyczne podstawy nowotworów.</i> <i>19. Struktura i zmienność genetyczna populacji ludzkich.</i> <i>20. Genetyka w medycynie sportowej.</i>
<p>Metody dydaktyczne:⁶</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykład z wykorzystaniem technik multimedialnych oraz z elementami dyskusji. 2. Ćwiczenia <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystanie symulacji komputerowych, narzędzi bioinformatycznych w tym BLAST, CLUSTAL, MODELLER, środowiska R, internetowych baz danych; NCBI, ExPaSy, OMIM; ATLHOME, HDBAS, modelowanie molekularne, sieci i algorytmy genetyczne, składanie i anotacja genomów, modelowanie efektów mutacji genowych • ćwiczenia laboratoryjne, w tym izolacja DNA, cięcie enzymami restrykcyjnymi, przygotowanie reakcji PCR dla sekwencji unikalnych oraz skanujących genom, elektroforeza kwasów nukleinowych, elucja DNA z żelu agarozowego, hybrydyzacja DNA-DNA, przygotowanie do sekwencjonowania, odczyt chromatogramów dla pojedynczego genu, mapowanie genetyczne i fizyczne, odczyt danych z sekwencjonowania genomów, składanie contigów, analiza ekspresji genów. • rozwiązywanie zadań i problemów genetycznych, praca samodzielna i grupowa; • wykorzystanie narzędzi internetowych do samodzielnego sprawdzania nabytych umiejętności (np. kahoot) 3. Seminarium <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie projektów badawczych według wytycznych programów ramowych Unii Europejskiej ze szczególnym uwzględnieniem stypendiów indywidualnych Marie Skłodowskiej-Curie (MSCA fellowships); • prezentacje multimedialne założeń przygotowanych projektów badawczych; • dyskusja dotycząca tematyki projektów badawczych; • dyskusja nad formą i sposobem prezentacji założeń projektów, poszukiwanie „mocnych” i „słabych” punktów. 4. Praca samodzielna z wykorzystaniem internetowych baz danych i materiałów on line: <ul style="list-style-type: none"> • samodzielne rozwiązywanie wybranych problemów na podstawie materiałów zamieszczanych on line.

<p>Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się:</p>	<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich wymaganych dla przedmiotu efektów uczenia się. Uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich form zajęć wchodzących w skład przedmiotu jest równoznaczne z jego zaliczeniem i zdobyciem przez studenta przyporządkowanej przedmiotowi liczby punktów ECTS.</p> <p>1. Ćwiczenia W celu uzyskania oceny pozytywnej z przedmiotu (ćwiczenia i wykład) należy uzyskać 41 punktów na 80 punktów możliwych do zdobycia. Punktowane są:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dwa kolokwia na semestr (każde po 25 punktów, łącznie 50 punktów) • aktywność na ćwiczeniach (1 punkt), • aktywność na wykładzie (1 punkt), • samodzielne, dobrowolne rozwiązywanie zadań z protokołów umieszczonych na stronie https://www.matgen.pl (2-5 punktów). <p>Maksymalnie można uzyskać 30 punktów za aktywność (37,5%) oraz 50 punktów za kolokwia (62,5%).</p> <p>Każde kolokwium składa się z pytań utworzonych na podstawie zagadnień podanych na końcu każdego wykładu oraz z zagadnień omawianych na ćwiczeniach. Punktacja jest podana przy każdym pytaniu. Łączna punktacja za każde kolokwium wynosi 25 punktów. Nie przewiduje się punktów ujemnych.</p> <p>2. Seminarium W celu zaliczenia seminariów należy uzyskać 41 punktów na 80 możliwych, na które składa się maksymalnie 40 pkt. za projekt badawczy, 20 pkt. za indywidualny projekt publikacji, 1 pkt. za udział w ocenie projektów (maksymalnie 10 pkt.) oraz 1 pkt. za udział w dyskusji merytorycznej nad projektami (maksymalnie 10 pkt.).</p> <p>3. Wykład i egzamin Przedmiot kończy się egzaminem pisemnym, za który można uzyskać maksymalnie 50 punktów. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest zaliczenie wykładu i ćwiczeń oraz seminariów.</p> <p>Pytania na kolokwium oraz egzaminie mają formę:</p> <ul style="list-style-type: none"> • testu jednokrotnego wyboru, • testu tak/nie lub prawda/fałsz • zadań otwartych, w tym zadań obliczeniowych, • zadań krótkie odpowiedzi, • zadań z luką. <p>W przypadku zajęć prowadzonych zdalnie warunkiem zaliczenia każdego ćwiczenia jest wykonanie zadań zadanych w protokołach ćwiczeń i dostarczonych w wyznaczonym terminie. Zadania po terminie nie będą uznawane. Kolokwia oraz egzamin przeprowadzane zdalnie mogą mieć formę testu przeprowadzanego w czasie rzeczywistym lub formę zagadnień, które należy opracować w określonym terminie.</p> <p>Aktualna punktacja jest udostępniana na stronie https://www.matgen.pl</p>										
<p>Sposób obliczania oceny końcowej:</p>	<p>Sposób obliczenia oceny końcowej z przedmiotu określony został w Regulaminie studiów. Skala ocen przedstawia się następująco:</p> <p>Zaliczenie wykładów + ćwiczenia (liczba punktów, ocena): Seminarium (liczba punktów, ocena):</p> <table> <tbody> <tr> <td>• 41-50: 3,0 (dostateczny)</td><td>• 50-59: 3,0 (dostateczny)</td></tr> <tr> <td>• 51-60: 3,5 (dostateczny plus)</td><td>• 60-65: 3,5 (dostateczny plus)</td></tr> <tr> <td>• 61-69: 4,0 (dobry)</td><td>• 66-70: 4,0 (dobry)</td></tr> <tr> <td>• 70-75: 4,5 (dobry plus)</td><td>• 71-75: 4,5 (dobry plus)</td></tr> <tr> <td>• 76-80: 5,0 (bardzo dobry)</td><td>• 76-80: 5,0 (bardzo dobry)</td></tr> </tbody> </table> <p>Egzamin (liczba punktów, ocena):</p> <ul style="list-style-type: none"> • 35-39: 3,0 (dostateczny) • 40-43: 3,5 (dostateczny plus) • 44-46: 4,0 (dobry) • 47-48: 4,5 (dobry plus) • 49-50: 5,0 (bardzo dobry) 	• 41-50: 3,0 (dostateczny)	• 50-59: 3,0 (dostateczny)	• 51-60: 3,5 (dostateczny plus)	• 60-65: 3,5 (dostateczny plus)	• 61-69: 4,0 (dobry)	• 66-70: 4,0 (dobry)	• 70-75: 4,5 (dobry plus)	• 71-75: 4,5 (dobry plus)	• 76-80: 5,0 (bardzo dobry)	• 76-80: 5,0 (bardzo dobry)
• 41-50: 3,0 (dostateczny)	• 50-59: 3,0 (dostateczny)										
• 51-60: 3,5 (dostateczny plus)	• 60-65: 3,5 (dostateczny plus)										
• 61-69: 4,0 (dobry)	• 66-70: 4,0 (dobry)										
• 70-75: 4,5 (dobry plus)	• 71-75: 4,5 (dobry plus)										
• 76-80: 5,0 (bardzo dobry)	• 76-80: 5,0 (bardzo dobry)										

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć ⁷				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi /(K) jest gotów do:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU) i stopień osiągnięcia	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	<i>Zna funkcje genomu, transkryptomu i proteomu człowieka oraz podstawowe metody stosowane w ich badaniu, procesy replikacji, naprawy i rekombinacji DNA, transkrypcji i translacji oraz degradacji DNA, RNA i białek, a także koncepcje regulacji ekspresji genów.</i>	<i>B.W14 +++</i>	<i>Wykład 2 Wykład 3 Wykład 4 Ćwiczenia 2 Ćwiczenia 3 Ćwiczenia 4 Seminarium 5 Seminarium 6</i>	<i>Zaliczenie Egzamin Praca domowa</i>	<i>Test, wykonanie prostych testów PCR, analizy restrykcyjnej, odczyt sekwencji, model struktury przestrzennej białka.</i>
W2	<i>Zna w podstawowym zakresie problematykę komórek macierzystych i ich zastosowania w medycynie.</i>	<i>B.W19 +++</i>	<i>Seminarium 8</i>	<i>Zaliczenie</i>	<i>Projekt badawczy, analiza publikacji, dyskusja.</i>
W3	<i>Zna podstawowe metody informatyczne i biostatystyczne wykorzystywane w medycynie, w tym medyczne bazy danych, arkusze kalkulacyjne i podstawy grafiki komputerowej.</i>	<i>B.W26 +++</i>	<i>Wykład 1 Wykład 2 Wykład 3 Wykład 4 Ćwiczenia 1 Ćwiczenia 2 Ćwiczenia 3 Ćwiczenia 4</i>	<i>Zaliczenie Egzamin Praca domowa</i>	<i>Test, znajomość bazy NCBI, ExPaSy i OMIM, znajomość narzędzi bioinformatycznych: BLAST, CLUSTAL, MODELLER</i>
W4	<i>Zna podstawowe metody analizy statystycznej wykorzystywane w badaniach populacyjnych i diagnostycznych.</i>	<i>B.W27 ++</i>	<i>Wykład 6 Wykład 7 Wykład 10 Ćwiczenia 6 Ćwiczenia 7 Ćwiczenia 10</i>	<i>Zaliczenie Egzamin Praca domowa</i>	<i>Test, zadania sprawdzające znajomość testów statystycznych stosowanych w genetyce ilościowej i populacyjnej.</i>
W7	<i>Zna zasady prowadzenia badań naukowych, obserwacyjnych i doświadczalnych oraz badań in vitro służących rozwojowi medycyny.</i>	<i>B.W29 +++</i>	<i>Seminarium 1-20</i>	<i>Zaliczenie</i>	<i>Udział w dyskusji, prezentacja projektu badawczego, ocena projektów badawczych.</i>
W8	<i>Zna podstawowe pojęcia z zakresu genetyki.</i>	<i>C.W1 ++</i>	<i>Wykład 1 Wykład 10 Ćwiczenia 1 Ćwiczenia 10</i>	<i>Zaliczenie Egzamin Praca domowa</i>	<i>Test, zadania genetyczne na dziedziczenie jedno i wielogenowe.</i>
W9	<i>Zna zjawiska sprzężenia i współdziałania genów.</i>	<i>C.W2 +++</i>	<i>Wykład 1 Ćwiczenia 1</i>	<i>Zaliczenie Egzamin Praca domowa</i>	<i>Test, krzyżówki genetyczne, obliczanie odległości, znajomość map genetycznych.</i>

W10	<i>Zna czynniki wpływające na pierwotną i wtórną równowagę genetyczną populacji.</i>	<i>C.W8 +++</i>	<i>Wykład 6 Wykład 9 Ćwiczenia 6 Ćwiczenia 9 Seminarium 2 Seminarium 4 Seminarium 15 Seminarium 19</i>	<i>Zaliczenie Egzamin Praca domowa</i>	<i>Test, określanie struktury genetycznej populacji, określanie równowagi Hardy-Weinberga, ocena wpływu selekcji na strukturę populacji.</i>
W11	<i>Zna podstawy diagnostyki mutacji genowych i chromosomowych odpowiedzialnych za choroby dziedziczne oraz nabyte, w tym nowotworowe.</i>	<i>C.W9 +++</i>	<i>Wykład 7 Wykład 8 Ćwiczenia 5 Ćwiczenia 7 Ćwiczenia 8 Seminarium 7 Seminarium 14</i>	<i>Zaliczenie Egzamin Praca domowa</i>	<i>Test, dopasowanie metod diagnostycznych do genetycznej genezy chorób.</i>
W12	<i>Zna genetyczne mechanizmy nabywania lekooporności przez drobnoustroje i komórki nowotworowe.</i>	<i>C.W11 +++</i>	<i>Wykład 8 Wykład 9 Ćwiczenia 8 Ćwiczenia 9 Seminarium 15</i>	<i>Zaliczenie Egzamin Praca domowa</i>	<i>Test, identyfikacja mutacji warunkujących lekooporność, identyfikacja czynników promujących lekooporność.</i>
W13	<i>Zna epidemiologię zarażeń wirusami i bakteriami oraz zakażeń grzybami i pasożytami z uwzględnieniem geograficznego zasięgu ich występowania.</i>	<i>C.W13 ++</i>	<i>Wykład 8 Wykład 9 Ćwiczenia 9 Seminarium 9</i>	<i>Zaliczenie Egzamin Praca domowa</i>	<i>Test, identyfikacja genetycznych podstaw zakażeń drobnoustrojami, rozumienie ewolucji układu pasożyt-żywiciel.</i>
W14	<i>Zna genetyczne podstawy doboru dawcy i biorcy oraz podstawy immunologii transplantacyjnej.</i>	<i>C.W25 ++</i>	<i>Wykład 5 Ćwiczenia 5</i>	<i>Zaliczenie Egzamin</i>	<i>Test, poszukiwanie genotypów HLA wykazujących zgodność tkankową.</i>
W15	<i>Zna i rozumie problem lekooporności, w tym lekooporności wielolekowej.</i>	<i>C.W40 +++</i>	<i>Wykład 9 Ćwiczenia 9</i>	<i>Zaliczenie Egzamin Praca domowa</i>	<i>Test, dyskusja, prezentacja, analiza szczepów M. tuberculosis, MDR</i>
W16	<i>Zna podstawowe kierunki rozwoju terapii, w szczególności możliwości terapii komórkowej, genowej i celowanej w określonych chorobach;</i>	<i>C.W42 +++</i>	<i>Seminarium 7, Seminarium 8, Seminarium 10, Seminarium 11 Seminarium 13</i>	<i>Zaliczenie</i>	<i>Prezentacja projektu badawczego, dyskusja.</i>
W17	<i>Zna zasady promocji zdrowia, jej zadania i główne kierunki działania, ze szczególnym uwzględnieniem znajomości roli elementów zdrowego stylu życia.</i>	<i>D.W14 ++</i>	<i>Seminarium 3, Seminarium 17</i>	<i>Zaliczenie</i>	<i>Prezentacja projektu badawczego, dyskusja</i>
W18	<i>Zna zasady pracy w zespole.</i>	<i>D.W18 ++</i>	<i>Seminarium 2-20</i>	<i>Zaliczenie</i>	<i>Wspólne projekty, dyskusja oksfordzka.</i>

U1	<i>Potrafi posługiwać się podstawowymi technikami laboratoryjnymi, takimi jak analiza jakościowa, miareczkowanie, kolorymetria, pehametria, chromatografia, elektroforeza białek i kwasów nukleinowych.</i>	<i>B.U8 ++</i>	Ćwiczenia 2 Ćwiczenia 3 Ćwiczenia 5 Ćwiczenia 6 Ćwiczenia 7 Ćwiczenia 8 Ćwiczenia 9	<i>Zaliczenie</i>	<i>Projekt i założenie reakcji PCR oraz analiza elektroforetyczna i statystyczna wyników, identyfikacja molekularna szczepów prątka gruźlicy, przygotowanie analizy RNA.</i>
U2	<i>Potrafi korzystać z baz danych, w tym internetowych, i wyszukiwać potrzebne informacje za pomocą dostępnych narzędzi internetowych.</i>	<i>B.U10 +++</i>	Ćwiczenia 1 Ćwiczenia 4 Ćwiczenia 7 Ćwiczenia 8	<i>Zaliczenie, Egzamin Praca domowa</i>	<i>Fragment mapy genetycznej, model białka, ocena efektów selekcji pozytywnej i negatywnej.</i>
U3	<i>Potrafi dobierać odpowiedni test statystyczny, przeprowadzać podstawowe analizy statystyczne, posługiwać się odpowiednimi metodami przedstawiania wyników, interpretować wyniki metaanalizy i przeprowadzać analizę prawdopodobieństwa przeżycia.</i>	<i>B.U11 ++</i>	<i>Seminarium 2-20</i>	<i>Zaliczenie</i>	<i>Udział w dyskusji, prezentacja projektu badawczego.</i>
U3	<i>Potrafi wyjaśniać różnice między badaniami prospektywnymi i randomizowanymi i kliniczno-kontrolnymi, opisami przypadków i badaniami eksperymentalnymi oraz szeregować je według wiarygodności i jakości dowodów naukowych.</i>	<i>B.U12 +++</i>	<i>Seminarium 2-20</i>	<i>Zaliczenie</i>	<i>Udział w dyskusji, prezentacja projektu badawczego.</i>
U4	<i>Potrafi planować i wykonywać proste badania naukowe oraz interpretować ich wyniki i wyciągać wnioski.</i>	<i>B.U13 ++</i>	<i>Seminarium 1-20</i>	<i>Zaliczenie</i>	<i>Udział w dyskusji, prezentacja projektu badawczego, ocena projektów badawczych, analiza publikacji.</i>
U5	<i>Potrafi oceniać zagrożenia środowiskowe i posługiwać się podstawowymi metodami pozwalającymi na wykrycie obecności czynników szkodliwych (biologicznych i chemicznych) w biosferze.</i>	<i>C.U6 +++</i>	Wykład 7 Wykład 8 Wykład 9 Ćwiczenia 8 Ćwiczenia 9	<i>Zaliczenie Egzamin Praca domowa</i>	<i>Wykrywanie wybranych bakterii na podstawie testów molekularnych</i>
U6	<i>Potrafi wykazywać odpowiedzialność za podnoszenie swoich kwalifikacji i przekazywanie wiedzy innym.</i>	<i>D.U16 +++</i>	<i>Seminarium 2-20</i>	<i>Zaliczenie</i>	<i>Udział w dyskusji, prezentacja projektu badawczego.</i>
U7	<i>Potrafi krytycznie analizować piśmiennictwo medyczne, w tym w języku angielskim, i wyciągać wnioski.</i>	<i>D.U17 +++</i>	<i>Seminarium 1-20</i>	<i>Zaliczenie</i>	<i>Analiza wybranych prac naukowych. Projekt publikacji. Ocena projektów badawczych.</i>

Literatura i pomoce naukowe⁸

Literatura podstawowa

1. Brown TA. 2019. *Genomy*. PWN. Wydanie III. ISBN: 978-83-01-20802-8
2. ERA: The European Research Area. Dostęp: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/area/european-research-area-era>.
3. Polok K.: *Genetyka i ewolucja. Zadania i problemy*. Wyd. SQL Olsztyn 2010. Wersja elektroniczna 2011. Dostęp: <https://zenodo.org/record/1254549>
4. Węgleński P. 2020. *Genetyka molekularna*. PWN. Wydanie VI. ISBN: 978-83-01-14744-0
5. Zielinski R, Polok K. 2021. *Materiały z genetyki i genetyki klinicznej dla studentów III roku kierunku lekarskiego*. Dostęp: <https://www.matgen.pl> Autor. Rok. Tytuł. Miejsce: Wydawnictwo.

Literatura uzupełniająca

1. *Journal of Human Genetics*. Dostęp: <https://www.nature.com/jhg/>
2. 4. *Quality of Life. Find out more about the well-being of Europeans*. Dostęp: https://ec.europa.eu/urostat/cache/infographs/qol/index_en.html

Inne pomoce naukowe

1. ExPaSy. *Bioinformatics Resource Portal*. Baza danych. Dostęp: <https://www.expasy.org>
2. NCBI. *National Centre for Biotechnology Information*. Baza danych. Dostęp: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov>
3. OMIM: *Online Mendelian Inheritance in Man*. Baza danych. Dostęp: <https://www.omim.org/>
4. *Genetics Home Reference*. National Institute of Health. Dostęp: <https://ghr.nlm.nih.gov/>

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS

Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]		
	Inne godz. Kontaktowe (IGK)	Praca własna studenta: zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w wykładach ⁹	-	-	20 h
Udział w ćwiczeniach	-	-	20 h
Udział w seminariach			20 h
Udział w konsultacjach	10 h	-	-
Przygotowanie się do wykładów/ćwiczeń/seminariów/ Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	-	80 h	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	10 h/ 0,3 ECTS	80 h/ 2,7 ECTS	60 h/ 2 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	5 ECTS ¹⁰		

Informacje dodatkowe, uwagi

Wszystkie materiały do kursu, w tym wykłady, zadania dostępne są na licencji CC na stronie <https://www.matgen.pl>. Na stronie publikowane są także aktualności dotyczące kursu oraz studenci mają dostęp do bieżącej punktacji. Ponadto studenci mają dostęp do e-konsultacji oraz filmów dydaktycznych..